

"Adenauer wil spoed met Duitse herbewapening" in Het Parool (6 Juni 1955)

Source: Het Parool. Vrij Onverveerd. dir. de publ. Van Norden, W ; RRéd. Chef Koets, P. J. 06.06.1955, n° 3.188; 15. Jg. Amsterdam: Het Parool. "Adenauer wil spoed met Duitse herbewapening", p. 5.

Copyright: (c) Het Parool

URL: http://www.cvce.eu/obj/adenauer_wil_spoed_met_duitse_herbewapening_in_het_parool_6_juni_1955-nl-a6fcc409-ae88-4428-9f51-5c6618069845.html

Last updated: 03/07/2015

Bonn treft voorbereidingen

Adenauer wil spoed met Duitse herbewapening

„Nieuwelingen” zullen kern uitmaken van nationale leger

(Van onze correspondent te Bonn)

Door de ratificatie en afkondiging der Parijse verdragen is de weg vrij gemaakt voor het op de been brengen van Duitse nationale strijdkrachten. De gemiddelde Duitser heeft van dit aspect der herwonnen soevereiniteit met gemengde gevoelens, en in ieder geval zonder enig enthousiasme, kennis genomen. Er is tot dusver geen sprake van een hoog opslaan der militaire hartstochten; er is ook geen sprake van dat een vastbesloten meerderheid der bevolking een Duitse defensiebijdrage zou afwijzen. Men aanvaardt haar als een militaire en politieke noodzaak, zonder te vervallen in gevoelsexplosies in de ene of de andere extreme richting.

De parlementaire discussie draait niet meer om de vraag of Duitsland een defensiebijdrage zal leveren, maar om de vraag in welk tempo de wetgevende maatregelen, die de indienstneming van de eerste groepen beroepsmilitairen en lang dienende vrijwilligers mogelijk moeten maken, getroffen zullen worden. Adenauer en de meerderheid van het kabinet willen nu snelle voortgang maken. Zij willen de NATO-partners, in het bijzonder de Amerikanen, duidelijk maken dat het de Bondsrepubliek ernst is met de verwerkelijking der verdragen. Zij willen daarmee tegelijkertijd ook de Russen demonstreren dat de militaire en politieke binding van de Bondsrepubliek aan het Westen geen zaak is die naar believen kan worden opgeschort of opgeheven, maar een beginsel van de eerste orde.

Oppositie

De socialistische oppositie verzet zich tegen deze opzet. Zij ziet in Adenauers politiek een poging om de Russen voor een voldongen feit te plaatsen, en zij is, in tegenstelling tot de Bondskanselier, van mening dat dergelijke voldongen feiten de hereniging onmogelijk zullen maken.

Intussen heeft de “Dienststelle Blank”, voorloper van het ministerie van Defensie, de eerste wetsontwerpen voorbereid, die nodig zijn om te kunnen beginnen met het opstellen van het kader. Een gedeelte dier ontwerpen is het kabinet al gepasseerd en heeft de Bondsraad bereikt, zodat de parlementaire behandeling is ingeleid. Die eerste wetten zijn de volgende. Er komt 'n “Soldatenwet” waarin de rechten en plichten van de militair worden omschreven. Een nadere precisering daarvan wordt gegeven in een “Dienstreglement”, maar door de grondbeginselen in een wet te formuleren wilde men een vergaande controle van de wetgever mogelijk maken.

In de “Soldatenwet” zullen met name ook de politieke rechten van de soldaat worden omschreven, zo bijvoorbeeld het recht actief aan de politiek deel te nemen, zich kandidaat te stellen bij verkiezingen, etc. Wat de plichten betreft is vastgelegd dat een soldaat die, zij het ter uitvoering van een hem gegeven bevel, een misdaad of grof onrecht begaat daarvoor ter verantwoording wordt geroepen.

Naast de “Soldatenwet”, die dus belangrijke principiële punten behelst, zijn drie wetten in voorbereiding die de “sociale status” der eerste beroepsmilitairen en vrijwilligers betreffen. Zij behandelen problemen van bezoldiging en sociale bescherming na afloop van de dienstdienst, en maken de terugkeer naar de oorspronkelijke particuliere of ambtelijke werkgever mogelijk voor die vrijwilligers, die na een proeftijd van vier maanden niet in dienst blijven.

„Keus” beslissend

Al deze wetten dienen er dus toe het eerste kader op de hoogte te stellen van de omstandigheden waaronder het dienstverband kan worden aangegaan. In totaal denkt men ongeveer 150.000 man, dus ongeveer een derde van de omvang van de toekomstige Duitse strijdkrachten, als “kern” nodig te hebben.

Het spreekt vanzelf dat juist de mentaliteit van deze kern beslissend zal zijn voor de geest van het Duitse leger. Juist om die reden zal de benoeming van officieren in de rang van kolonel en daarboven, niet geschieden zonder dat het advies wordt ingewonnen van een “personeelscommissie” - een uit vijftien onafhankelijke, te goeder naam en faam bekend staande persoonlijkheden samengestelde, en door de Bondskanselier te benoemen commissie, die de tijd en de mogelijkheden zal moeten krijgen om zich grondig te informeren niet alleen over de technische, maar vooral ook over de politieke en karakterologische kwaliteiten der kandidaten.

Bij de benoeming en indienstneming van het kader begint men aan de top, en piramidevormig daalt men dan af naar de lagere officiersrangen, de onderofficieren en de manschappen. In de topranger heeft men een zo grote keuze dat het niet al te moeilijk moet vallen met redelijke voorstellen voor de dag te komen. Er zijn bijvoorbeeld in de Bondsrepubliek ver over de 1000 oudgeneraals, terwijl er niet meer dan 60 nodig zullen zijn.

De moeilijkheden liggen bij de subalterne officiersrangen, en bij de onderofficieren. De mannen, die hun militaire opleiding nog in het laatste jaar van het Derde Rijk hebben gehad - afgezien van de kwaliteit van die opleiding - zijn of worden nu 30 jaar. Velen van hen missen de fysieke en psychische souplesse om zich weer aan te passen aan het militaire leven. Men zal het dus vooral in de opleiding van nieuwe mensen moeten zoeken, die nog nimmer in militaire dienst waren. Op zichzelf maakt dat het risico, dat toch te veel van een oude geest en van kwalijke tradities zal blijven hangen, geringer. De vraag is echter: in wat voor handen komen deze “nieuwelingen”.

Het is een feit dat grote aantallen voormalige officieren en onderofficieren zich inmiddels ingewerkt hebben in nieuwe functies in het burgerlijke leven, vooral in het bedrijfsleven en de industrie. Gezien de salarissen die daar voor goede krachten betaald worden is het niet waarschijnlijk dat onder hen de animo groot zal zijn naar het leger terug te keren. Ook al niet omdat een aantal militairen het in de naoorlogse periode ging betreuren ooit dit beroep te hebben gekozen, wegens de nadelen die dat voor sommige verliezers bleek te hebben! Het gevaar is daarom niet denkbeeldig dat juist de minder-geslaagden, de mensen die werkelijk nergens anders passen dan in een militair apparaat, de grootste groep van sollicitanten zullen vormen. Bij de „Dienststelle Blank” en in politieke kring liet men deze moeilijkheden. Veelal vindt men daarom dat het tempo niet te zeer moet worden opgevoerd. Aan de andere kant worden er politieke argumenten aangevoerd, met name ook door de Bondskanselier, om te betogen dat het nu snel moet gaan.

Voorlopig denken de militairen, ook bij SHAPE (blijkens recente uitspraken van generaal Gruenther) dat het toch wel omstreeks vier jaar duren zal voor het Duitse contingent van zes tankdivisies en zes gemotoriseerde infanteriedivisies, met alles wat daarbij hoort, op poten staat. Dat ligt ook wel voor de hand als men bedenkt dat tussen het ogenblik, waarop het eerste kader opkomt en dat waarop de eerste recruten worden opgeroepen, al achttien maanden zullen liggen.

Geen Duitse helm

Hoe de Duitse uniform eruit zal zien is nog niet bekend, al zullen er wel belangrijke trekken van overeenkomst met de Amerikaanse uniform zijn. Eén geruststellend ding: de Duitse helm, zoals wij die uit de laatste oorlog kennen, komt niet terug.

Het mislukken van de EDG en haar vervanging door de Westeuropese Unie betekent dat de Bondsrepubliek nu een nationaal leger krijgt. Dat is echter een wat misleidende term. Dat “nationale leger” maakt namelijk in zijn geheel deel uit van de NATO-strijdkrachten in Europa. Het krijgt wel een eigen opperbevel en een eigen generale staf, maar het staat toch onder de opperste leiding van SHAPE, het NATO-opperbevel in Europa. SHAPE is en blijft verantwoordelijk voor de operationele planning, dus ook voor de dislocatie der Duitse troepen in tijd van vrede en van oorlog. Men kan op die situatie het woord plakken dat men wil, maar in feite is hier sprake van een in sterke mate “geïntegreerde” strijdmacht. Tot dezelfde slotsom komt men, wanneer men de zaak niet van de strategische maar van de logistieke zijde bekijkt.

Het op de been brengen van een Duits leger is een waagstuk. De omstandigheden waaronder dat thans

geschiedt zijn in ieder geval anders en gunstiger dan bij vorige gelegenheden. Het zou lichtzinnig zijn te doen alsof er nu, in 1955, geen vuiltje meer aan de lucht is en of alle Duitsers plotseling bescheiden democraten zouden zijn geworden, zodat het scheppen van een militaire macht geen enkel probleem zou opwerpen. Maar het is een domheid, die minstens even erg is als lichtzinnigheid, om goedkope parallellen te trekken met het verleden, die misschien demagogische betekenis hebben, maar die tenslotte toch berusten op vervalsing.